

technologiami jako překážku pro realizaci své výuky. Přes tuto skutečnost však lze identifikovat řadu problémových oblastí spojených s vybavením škol ICT / digitálními technologiemi, především pak omezené možnosti jejich využití pro výuku všech žáků ve třídě a postupné zastarávání ICT / digitálních technologií využívaných ve škole. Materiálně-technické podmínky škol jsou následně jednou z příčin, proč je využití ICT / digitálních technologií nejčastěji spojeno jen s prezentací učitele, často navíc s omezenou interakcí se žáky, zatímco využití těchto technologií pro jednoduché či komplexní činnosti žáků jsou výrazně méně časté. Za pozornost přitom stojí, že právě druhý typ využití ICT / digitálních technologií je častěji označován jako účelný pro naplnění cílů výuky.

- Pozitivně lze hodnotit rostoucí zájem učitelů jak o využití ICT / digitálních technologií ve své výuce, tak o zvyšování svých kompetencí v této oblasti, 40 % učitelů dokonce uvažuje o potenciálu ICT / digitálních technologií pro celkovou změnu své výuky. Ačkoli učitelé nevnímají své znalosti a dovednosti jako zásadní překážku pro využívání ICT / digitálních technologií ve výuce, většina z nich se označila převážně za konzumenta aktivit v on-line prostředí a jen čtvrtina uvedla svou sebejistotu a metodickou zdatnost v práci s ICT / digitálními technologiemi, tj. vyšší úroveň své digitální gramotnosti. Tyto skutečnosti následně omezují možnosti učitele utvářet vlastní vzdělávací materiály s využitím ICT / digitálních technologií, přičemž hodnocení ukázalo na existenci vztahu mezi úrovní digitální gramotnosti učitele a tím, jak využívá ICT / digitální technologie pro tvorbu konstruktivisticky pojatých úloh pro výuku. Výuka učitelů s vyšší úrovní digitální gramotnosti se pak obecně vyznačovala lepšími charakteristikami vztahujícími se k práci žáků s informacemi, k výuce založené na řešení problémů a k účelnosti využití ICT / digitálních technologií ve výuce. Konečně školy, jejichž žáci dosáhli lepších výsledků v testu informační gramotnosti, vykázaly častější zastoupení učitelů s vyšší úrovní digitální gramotnosti než školy, jejichž žáci dosáhli v tomto testu horších výsledků, a to nikoli učitelů informatiky, nýbrž učitelů jiných předmětů.
- V kontextu výše uvedeného významu digitální gramotnosti učitelů pro kvalitu vzdělávání lze vnímat důležitost jejich profesního rozvoje v této oblasti. Hodnocení účasti učitelů na DVPP a dalších formách vzdělávání se zaměřením na využití ICT / digitálních technologií ve výuce ukazuje, že více než polovina učitelů se tohoto typu vzdělávání v posledních třech letech neúčastnila. Platí také, že učitelé, kteří kurz DVPP orientovaný na využití těchto technologií ve výuce neabsolvovali, hodnotí hůře svou úroveň digitální gramotnosti. Pozitivní roli pro zvyšování znalostí a dovedností učitelů v oblasti využití ICT / digitálních technologií ve výuce může sehrát podpora ICT koordinátora. Význam uvedených zjištění narůstá v kontextu problémů se zajištěním aprobované výuky informatiky na školách, především pak v případě nematuritních oborů středních škol.
- Hodnocení průběhu vzdělávání ve vazbě na informační gramotnost žáků ukazuje na řadu příležitostí spojených především s posilováním výskytu vzdělávacích situací, které vyžadují aktivaci náročnějších dovedností žáků – např. kritický výběr informací a posouzení jejich věrohodnosti, systematizace informací žákem pro další využití, náročnější problémové úlohy, dodržování pravidel a zásad pro tvorbu výstupů různé povahy a další. Hodnocení charakteristik škol, jejichž žáci dosáhli lepších, respektive horších výsledků v testu informační gramotnosti, naznačuje, že tyto dvě skupiny škol se liší právě v tom, jaká je ve výuce jiných předmětů než informatiky podoba práce žáků s informacemi a podoba zařazení výuky založené na řešení problémů.
- Mezi často diskutované otázky patří vztah mezi četností využití ICT / digitálních technologií ve výuce a vzdělávacími výsledky žáků. Hodnocení tohoto faktoru ve vazbě na dosaženou úspěšnost žáků 3. ročníku středních škol v testu informační gramotnosti neukázalo pozitivní vztah obou proměnných, naopak velmi časté využívání ICT / di-

